

ΣΥΝΤΟΜΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

ΤΗΣ

ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ
- ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

Εισαγωγή

«ΑΥΞΑΝΕΣΘΕ ΚΑΙ ΠΛΗΘΥΝΕΣΘΕ
ΚΑΙ [...] ΚΑΤΑΚΥΡΙΕΥΣΑΤΕ ΤΗΣ ΓΗΣ»
Η Βίβλος

ΜΙΑ ΑΡΧΑΙΑ «ΙΣΤΟΡΙΑ» ΣΕ ΝΕΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ «ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ»;

- Νέος επιστημονικός κλάδος (δεκαετία '50)
- Ταχεία ανάπτυξη, λόγω πρακτικού ενδιαφέροντος
- «Ανα-κάλυψη» μιας μακράς παραδοσιακής ασχολίας

Ένας διάλογος, μικρή πληθυσμιακή γεωγραφία . . .

ΧΩΡΑ	ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ	ΕΠΙΒΙΩΣΗ
ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ	ΔΙΑΡΚΕΙΑ
ΗΘΗ	

(Ολοι οι Άγγλοι είναι ομοφυλόφιλοι)

(Και τότε πώς αναπτύργονται;)

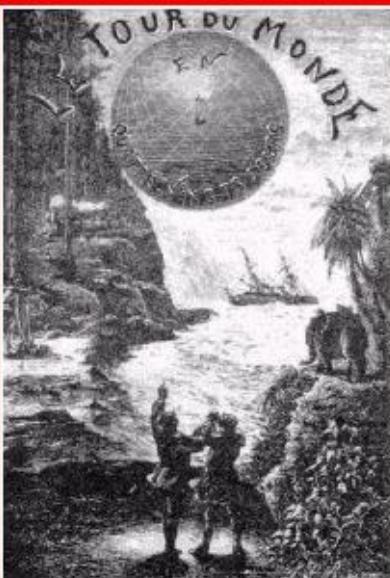
E. Cresson

Prime Minister John Major

Εντίτ Κρεσόν: Γαλλίδα πρωθυπουργός 1991/92
Τζ' ον Μέιτζορ: Βρετανός πρωθυπουργός

Η πρώιμη και διαρκής ΓτΠλ

Γεωγραφία του πληθυσμού» υπήρχε πάντα!

Αφού:

Πάντα υπήρχε μια περιγραφή [έστω και ως επικριση, απαξίωση] των πληθυσμιακών (= δημογραφικών + φυλοφιλικών) συμπεριφορών των άλλων κοινωνιών (γάμος – οικογένεια, τέκνα, Βάνατος, φιλοξενία/ζενοφιλία και ζενοφοβία/μισοζενία).

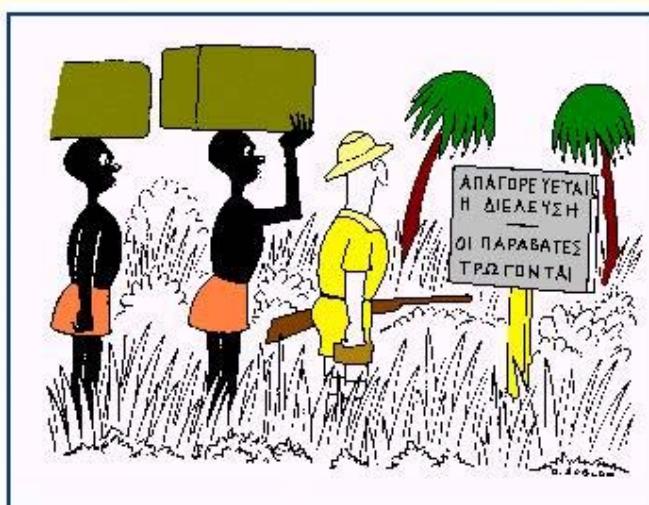
ΑΠΟ ΜΙΑ ΠΑΛΙΑ
ΑΝΩΡΩΠΟΛΟΓΙΑ
ΣΕ ΜΙΑ ΣΥΓΧΡΟΝΗ
ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΕΚΔΟΧΗ

Ο Ιούλιος Βερν περιγράφει στο «Γύρο του κόσμου σε 80 ημέρες» (αριστερά) την απαγωγή-αρπαγή της Ινδής χήρας Αουντά, που έκανε ο Φιλέας Φογκ, από την πυρά, όπου αυτός αποτεφρώνοταν με τον αποθανόντα σύζυγό της (δεξιά).

Μετα-
νάστευ-
ση

Η πρώιμη και διαρκής ΓτΠλ

Η ΣΥΜΠΕΡΙΦΟΡΑ ΣΤΟΥΣ ΞΕΝΟΥΣ 'Η Η ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΓΙ' ΑΥΤΗΝ

(*) κανίβαλος: σαιξπηρικός όρος

"Οι έστιλε τα άποκα παιδά / Έις την Αγριάν να τα φάνουν οι ανθρωπόφagi, Διάσηψ, 19.6.1899.

'Οπως υποστηρίζει ο 'Αρενς:

"ο κανιβαλισμός (*) είναι ένας μύθος που χρησιμοποιήθηκε από τους Ευρωπαίους για να δικαιολογηθεί η αποικιοκρατία, το δουλεμπόριο και γενοκτονία "...

Αρχαιότητα – Β' Π.Π.

«Η ΘΕΙΑ ΠΡΟΝΟΙΑ ΔΙΝΕΙ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΓΕΝΝΗΣΕΙΣ ΑΓΟΡΙΩΝ, ΠΟΥ ΕΙΝΑΙ ΠΙΟ ΡΙΨΟΚΙΝΔΥΝΑ, ΟΠΟΤΕ, ΜΕ ΤΗΝ ΑΠΩΛΕΙΑ ΤΟΥΣ, ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΕΤΑΙ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ ΙΣΟΡΡΟΠΙΑ ΣΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΓΑΜΟΥ»
Αρβάς Ζύσμιλχ

ΜΙΑ ΑΡΧΑΙΑ «ΙΣΤΟΡΙΑ» ΣΕ ΝΕΑ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ «ΣΥΣΚΕΥΑΣΙΑ»;

- Αρχαιότητα – 16^{ος} αι.: πολιτισμικά, «παράξενα»
- 16^{ος} - 19^{ος} - 20^{ος} αι.: εισαγωγή, χρήση του αριθμού
- 1950 και μετά: η σύγχρονη εποχή της Δ/ΠΓ/ΓΤΠλ.

Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΟΡΙΖΑΖΕΙ: ΔΕΚΑΕΤΙΑ '70+

Η γεωγραφία του πληθυσμού εκφράζει την ανησυχία που εκδηλώνει μια κοινωνία, σε μια δεδομένη σπιγμή της ιστορίας της για τις συνέπειες των συμπεριφορών της

Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

(κατά τη γενική έννοια)

Ανθρωπογεωγραφία: μελέτη των πρακτικών, των γνώσεων και των ιδεών που έχουν οι άνθρωποι για το χώρο και το έδαφος

Γεωγραφία του πληθυσμού: μελέτη του εδάφους ("μορφή", περιεχόμενο και διαδικασία εδαφοποίησης) διαμέσου του αντικειμένου "πληθυσμός"

12

(*) γεωπολιτική!

Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

(κατά τη στενή έννοια)

δημογραφία

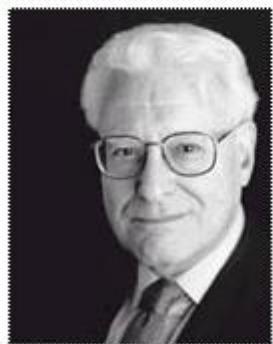
γεωγραφία του
πληθυσμού

χαρτογραφία

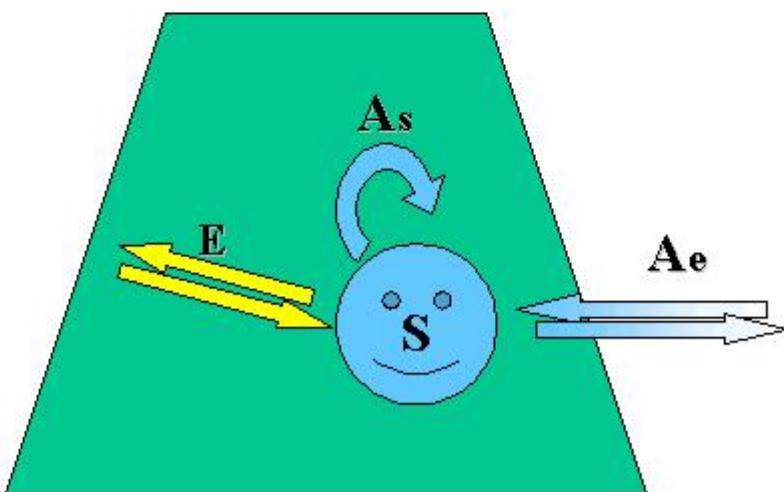
11

Εδαφικότητα

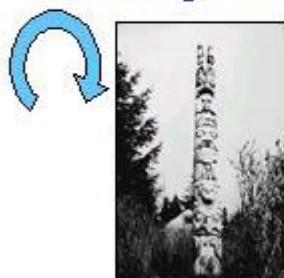
Σύστημα σχέσεων που διατηρεί ένα (ατομικό ή συλλογικό) **υποκείμενο**, δια των **μεσολαβητών** του, με την **ετερότητα** και την **εξωτερότητα**

Claude
Raffestin

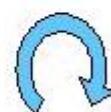
Οι τρεις λογικές του ζώντος

Τι συμβολίζουν τα
τοτέμ;

CL Raffestin

ανθρωπολογική

Παντρεύονται
εξαδέλφια;

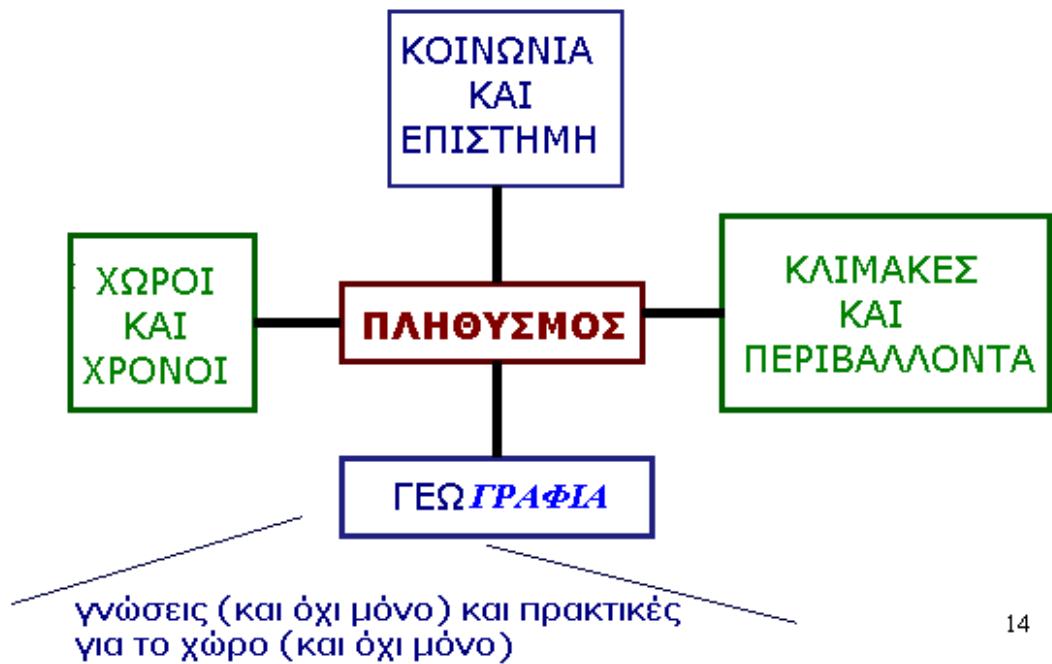

οικολογική

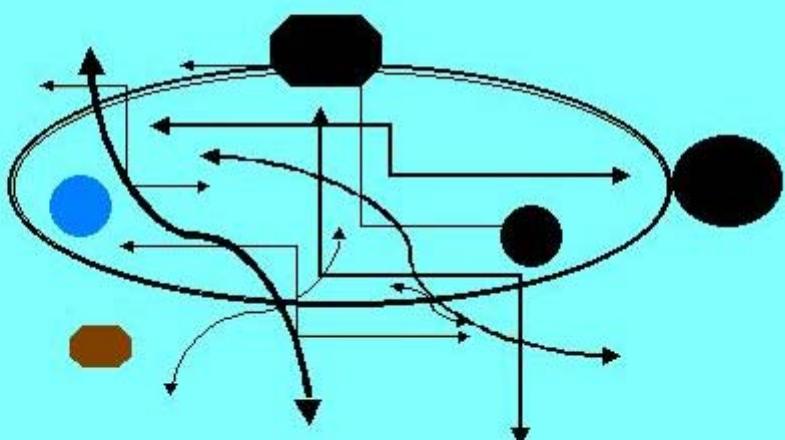
βιολογική

Ο πληθυσμός και η γεωγραφία του: στον πραγματικό χωρόχρονο και στο χώρο της επιστήμης

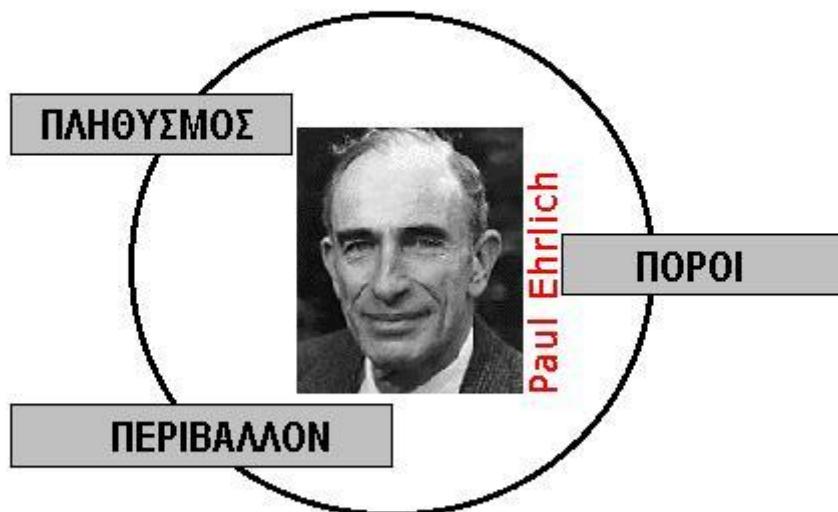
14

Η εδαφικότητα του πληθυσμού "Γεωπολιτική" σε διάφορες κλίμακες και σχέσεις

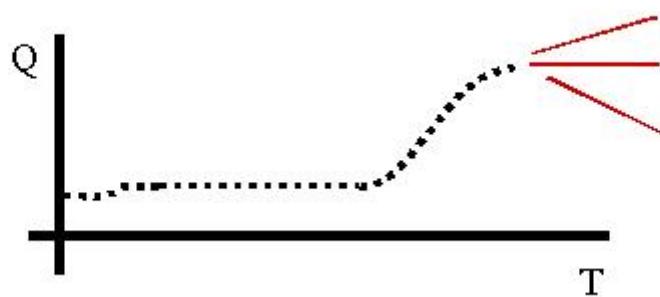
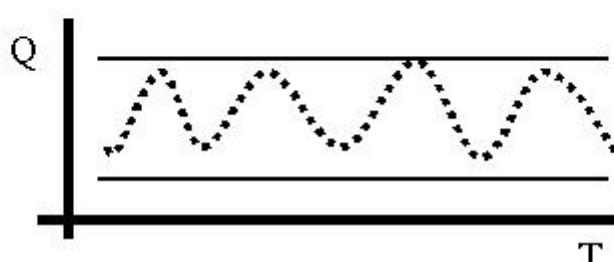
Η σχέση ΠΠΠ

Η ΕΞΙΣΩΣΗ ΕΠΑΤ

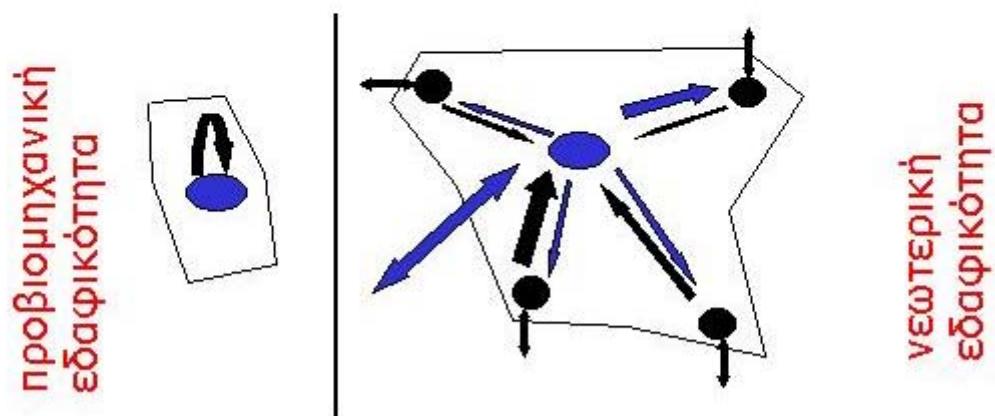

**ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ =
ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ × ΑΦΘΟΝΙΑ × ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ**

ΠΠΠ: κλειστή ή ανοιχτή σχέση;

Η βιομηχανική επανάσταση μετέβαλε την εδαφικότητα

Ο ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

- Πόσοι είμαστε;
- Πού είμαστε;
 - ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΕΙΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (Δημητριακά, Ρύζι, Καλαμπόκι, Κεχρί)
 - ΟΙ ΠΟΛΕΙΣ
- Πώς γίναμε τόσοι;
 - ΟΙ ΧΩΡΕΣ
 - ΟΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΛΛΑΓΕΣ

ΚΥΡΙΕΣ ΠΗΓΕΣ ΤΗΣ Δ/ΓΤΠΛ

«...ΘΑ ΜΕΤΑΒΕΙ Ο ΚΑΘΕΝΑΣ
ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ ΤΟΥ»

Κατά Λουκά Β', 1-3

- **Ληξιαρχικές πράξεις,**
- **Απογραφές του πληθυσμού,**
- **Δημοσκοπήσεις,**
- **Εθνικές και διεθνείς στατιστικές,**
- **Δορυφορικές φωτογραφήσεις,**
- **Αεροφωτογραφίες**

... ΚΑΙ ΦΑΝΤΑΣΙΑ

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΠΙΣΤΙΑ

• Στο χώρο

Βιομηχανικές χώρες
ΥΑΧ

1-2% < 5%
5-10% > 5%

• Στο χρόνο

π.χ. Μαρόκο 1960 : 3,5-4 % ;
1952 : 9 % ;
1926 : 15 %